

Hordaland fylkeskommune
Att.: Konst. fylkesrådmann Ingrid Kristine Holm Svendsen
Postboks 7900

5020 BERGEN

Revisjonsrapport nr. 21
(journalføres)

15. april 2019

REVISJONSRAPPORT 2018

Innleiing

Vi har avslutta revisjonen av rekneskapen for 2018. Vi vil i den anledning gje ei kort oppsummering av utført revisjon i rekneskapsåret og kommentera nokre forhold som vi meiner leiinga i fylkeskommunen bør ha eit spesielt fokus på. Det er ikkje avdekkja forhold som etter revisorlova § 5-2 fjerde ledd skriftleg skal kommuniserast til leiinga.

I vår revisjon har vi gjennomført dei revisjonshandlingane vi har vurdert som naudsynte for å få stadfesta at årsrekneskapen ikkje inneheld vesentlege feil eller manglar og som grunnlag når vi skriv vår revisjonsmelding.

Deloitte utfører risikobasert revisjon. Dette vil sei at kontrollmetodar og kontrollomfang vert tilpassa risikoen i organisasjon og rutinar. Vi kartlegg og vurderer difor dei viktigaste økonomi- og rekneskapsrutinane for å identifisera kvar det er størst risiko for vesentlege feil i rekneskapsrapporteringa. I samband med vår kartlegging har vi hatt møte med personar som er sentrale for den økonomiske internkontrollen i fylkeskommunen.

Vi vil presisere at det er leiinga i fylkeskommunen som er ansvarleg for å etablere og halda oppe ein tilfredsstillande intern kontroll. Som ein del av dette må leiinga sjå til at rekneskapsføringa er i samsvar med lover og forskrifter og at formueforvaltinga er ordna på ein trygg måte.

Etter vår vurdering har samarbeidet med leiinga og anna personale i fylkeskommunen vore godt, og vi har fått den hjelp og dei opplysningar vi har bede om.

Vi viser til vår interimrapport av 6. desember 2018 for funn knytt til revisjonsområde frå vår interimrevisjon.

Sjølvtende og objektivitet

Vi stadfester at revisjonsteamet tilfredsstillar dei krava til sjølvstende og objektivitet for revisorar som reviderer kommunal og fylkeskommunal verksemd, og som går fram av § 79 i kommunelova og som er nærare konkretisert i forskrift om revisjon av kommunar og fylkeskommunar §§ 13 og 14.

Løn

Vi viser til vår interimrapport av 6. desember 2018 som tek for seg dei sentrale revisjonshandlingane vi har gjennomført på lønsområdet.

HR løn har i 2018 i stor grad vore à jour med periodiske lønsavstemmingar. Det er vår vurdering at nivå på kontrollane hos HR løn er tilfredsstillande.

Vi har i årsoppgjeret kontrollert eit utvida utval av lønsslippar og tilsetjingskontraktar mot lønssystemet. Vi har her avdekkja at det manglar signert kontrakt for ein tilsett som var tilsett for mange år sidan. For

denne tilsette kom det innan kort tid på plass oppdatert signert kontrakt datert februar 2019. For ein annan tilsett har vi mottatt kontrakt, men denne har ikkje vore signert.

Vi merkar oss at for dei tilsette vi har kontrollert har det i bra grad vore på plass signert tilsetjingskontrakt. Vår tilråding er at fylkeskommunen ser på rutine ved tilsetjing slik at signerte tilsetjingskontraktar alltid kjem på plass til rett tid.

I samband med årsavslutning og avstemming mellom lønssystemet og rekneskapen har det vore nokre mindre differansar som har vore krevjande å finne ut av. Årsak synes å vere manuelle føringar på lønskontoar i rekneskapen som ikkje skal registrast i lønssystemet. Vi tilrår at fylkeskommunen held oversikt over manuelle føringar på lønskontoar i rekneskapen slik at dei kan tas omsyn til ved avstemming mellom lønssystemet og rekneskapen.

Avstemming balansepostar

Ved utarbeiding av årsrekneskap skal det etter bokføringslova § 11 vere dokumentasjon av alle balansepostar i rekneskapen utan dei som er ubetydelege.

Ved utgangen av året er kunderskontro i all hovudsak avstemt mot rekneskapen, men det er framleis ein differanse grunna undersystemet på tannhelse, Opus. Det er vår forståing at fylkeskommunen har brukt mykje tid på å følgje opp differansen på Opus, utan å kome heilt i mål. Vi meiner at fylkeskommunen må fortsette å følgje opp differansen.

Dokumentasjon av rekneskapsbilag

Ved vår kontroll av bilag registrerer vi at det i nokre tilfelle ikkje er tilstrekkeleg med dokumentasjon lagt ved det aktuelle bilaget. Årsaka er gjerne at eininga som har utarbeidd bilaget vurderer det slik at dokumentasjonen er sensitiv. Vi tilrår at fylkeskommunen ser til at alle føringar i rekneskapen er tilstrekkeleg dokumentert, og at retningsliner for kva som er rett nivå vert gjort kjend i organisasjonen.

Periodisering

Vi har gjennomført ein periodiseringskontroll av utgifter på stikkprøvebasis og har i tillegg sett oversikt over fakturaer med dato i 2018 som ligg som ubehandla i rekneskapssystemet. Vår gjennomgang syner fakturaer i størrelse på totalt MNOK 25 som er ubehandla i rekneskapen, men som ser ut til å gjelde 2018. Beløpet gjeld både drift og investering. Fylkeskommunen har ikkje sett av for desse utgiftene i rekneskapen for 2018.

I tillegg til periodisering aukar risiko for at grunnlag for meirverdiavgiftskompensasjon vert forelda når inngåande faktura vert liggjande ubehandla over tid i rekneskapssystemet til fylkeskommunen. Sjå eige punkt om meirverdiavgiftskompensasjon.

Vi vil tilrå fylkeskommunen å sørge for at utgifter vert periodisert på rett år og at alle fakturaer vert registrert i rekneskapssystemet i rett tid.

Presentasjon av kortsiktig gjeld og kortsiktige fordringar

I vår revisjonsrapport nr. 19 tok vi opp ein større gjeldspost i rekneskapen som vart presentert i rekneskapen som del av hovudlinje kortsiktige fordringar saman med fleire andre kontoar som er netto gjeld. I 2018 er alle større postar presentert rett i rekneskapen, men vi ser at det er mindre kortsiktige gjeldspostar som framleis er vist som reduksjon av kortsiktige fordringar, og mindre kortsiktige fordringar som framleis er vist som reduksjon av kortsiktig gjeld.

Vi tilrår fylkeskommunen å sørge for at fordrings- og gjeldspostar vert presentert rett i rekneskapen.

Fylkesveggar

Vi viser til tidlegare revisjonsrapportar for informasjon om forvaltingsreforma i samferdselssektoren frå 1.1.2010, og samhandlingsskissa som først vart utarbeidd mellom revisor for Statens vegvesen, Riksrevisjonen og revisorane for dei ulike fylkeskommunane. Frå rekneskapsåret 2017 opphøyde samarbeidsavtalen med Riksrevisjonen.

Det vart for 2017 gjennomført felles revisjonshandlingar av alle fylkesrevisorane mot Statens vegvesen sin rekneskapseining i Vadsø. Fokus var på økonomisk intern kontroll og rutinar hos eininga. Den overordna konklusjonen var at det er forsvarleg intern kontroll hos den sentrale rekneskapseininga, og at denne er dokumentert. For 2018 er vurderinga oppdatert og nokre områder er følgd særleg opp. Overordna konklusjon er framleis at det er forsvarleg intern kontroll hos den sentrale rekneskapseininga, og det er ikkje peika på særskilde nye områder som er aktuelle for vidare merksemd.

Meirverdiavgiftskompensasjon

Vi viser til revisjonsrapportar for tidlegare år om meirverdiavgiftskompensasjon knytt til fylkesveggar. Vi er informert om at fylkeskommunen tek problemstilling rundt forelda meirverdiavgift opp med Statens vegvesen i dei møter dei har, og at Statens vegvesen følgjer opp dette internt hjå seg. Revisjonshandlingar retta mot Statens vegvesen sin rekneskapseining i Vadsø bekreftar at vegvesenet har stor fokus på dette. Rekneskapseininga har også eiga rutine for handsaming av omtvista fakturaer for å sikre meirverdiavgiftskompensasjon.

Det er likevel framleis tilfelle der inngåande faktura har vorte forelda, sjølv om omfanget er mindre enn tidlegare, og vi rådar difor fylkeskommunen om å halde fram med å ta opp problemstillinga med Statens vegvesen.

Rettstvistar

I samband med vår revisjon er det innhenta vurdering frå Hordaland fylkeskommune sine advokatar om dei pågåande rettstvistar som fylkeskommunen er part i, samt varsla eller venta krav. Vi har gjennomgått vurdering av motteke advokatbrev, og i breva er det omtala enkelte saker av ulikt omfang.

Det er vår vurdering av advokatbrev at det ikkje er omtala krav av slik art eller omfang som medfører at fylkeskommunen bør gjere ytterlegare avsetnad i rekneskapen for 2018.

Avslutning

Vi har for rekneskapsåret 2018 ikkje vore usamde med leiinga knytt til vesentlege forhold.

Utkast til denne rapport er førelagt administrasjonen.

Dersom noko skulle vere uklårt i framstillinga ovanfor, eller at det er trong for hjelp i samband med konkretisering og gjennomføring av tilrådde tiltak eller andre forhold, står vi gjerne til teneste.

Vi vil avslutningsvis nytta høve til å takke for samarbeidet i året som har gått.

Med venleg helsing
Deloitte AS

Bjarne Ryland
statsautorisert revisor

Kopi: Kontrollutvalet ved leiar Inge Reidar Kallevåg
Fylkesdirektør økonomi og organisasjon Nils Egil Vetlesand
Fylkeskasserar Tor Oddvar Sjøvoll

PENNEO

Signaturene i dette dokumentet er juridisk bindende. Dokument signert med "Penneo™ - sikker digital signatur".
De signerende parter sin identitet er registrert, og er listet nedenfor.

"Med min signatur bekrefter jeg alle datoer og innholdet i dette dokument."

Bjarne Ryland

Statsautorisert revisor

Serienummer: 9578-5993-4-2318195

IP: 77.16.xxx.xxx

2019-04-15 14:19:26Z



Dokumentet er signert digitalt, med **Penneo.com**. Alle digitale signatur-data i dokumentet er sikret og validert av den datamaskin-utregnede hash-verdien av det opprinnelige dokument. Dokumentet er låst og tids-stemplet med et sertifikat fra en betrodd tredjepart. All kryptografisk bevis er integrert i denne PDF, for fremtidig validering (hvis nødvendig).

Hvordan bekrefter at dette dokumentet er originalen?

Dokumentet er beskyttet av ett Adobe CDS sertifikat. Når du åpner dokumentet i

Adobe Reader, skal du kunne se at dokumentet er sertifisert av **Penneo e-signature service** <penneo@penneo.com>. Dette garanterer at innholdet i dokumentet ikke har blitt endret.

Det er lett å kontrollere de kryptografiske beviser som er lokalisert inne i dokumentet, med Penneo validator - <https://penneo.com/validate>